

Erhvervsøkonomisk litteratur

Paul H. Rigby, *Models in Business Analysis*, Charles E. Merrill Publ. Comp., Columbus, Ohio, 1969, 102 s., 20 kr.

Rigby's bog er et forsøg på at popularisere Ackoff's velkendte og velestimerede bog »Scientific Methods, Applied Research Decisions«. Populariseringen er lykkedes i nogen grad, men også kun i nogen, det er ikke let at eftergøre mesteren.

Der er seks kapitler: modelbegrebet, modelbygning i videnskabelig tænkning, modeller og beslutningstagning, modelkonstruktion, definatoriske modeller og adfærdsmodeller.

Bogen kan anvendes som en slags kompendium på HA-studiet.

G. L. S. Shackle, *Time in Economics*, North-Holland Publishing Co., Amsterdam, 1967, 111 s., 10 Hfl.

Indholdet af denne bog stammer så langt tilbage som fra 1957. Grunden til at disse lektioner nu er udsendt i anden udgave, er åbenbart den efterspørgsel, der stadigvæk er efter Shackle's efterhånden velkendte, men stadig originale ideer omkring tidsaspektet i økonomisk videnskab.

Shackle lænker tid og usikkerhed sammen. Han mener, at for det bevidste menneske er det interessante tidsaspekt noget, der opleves ved en slags forventningens indbildningskraft. Hvis man imidlertid erstatter denne med ordet usikkerhed, rammer vi noget centralt i menneskets forhold til tiden.

Usikkerhed giver råderum for en vis frihed i beslutningstagning. Denne frihed kan udnyttes kreativt, kan være en inspiration i beslutningstagningen.

I det helt deterministiske univers eksisterer en sådan frihed ikke, alt er på forhånd fastlagt. Det modsatte ses i den såkaldte anarkistiske verden af ren fantasi, af, som Shackle siger, galskab eller kaos, her er der ikke plads for inspiration og kreativitet. Men i det, der ligger midt imellem, nemlig en verden af orden og inspiration, er det muligt at træffe beslutninger med indhold, og det er en verden af den type, man forudsætter, når man diskuterer beslutninger under usikkerhed.

Shackle giver sig så i kast med sin velkendte penetrering af litteraturen, som det vil være for vidtløftigt at referere på dette sted.

En klassiker er kommet i billigsbogsudstyr.

K. W. Redder, K. Sione og O. Tonsgaard, *Introduktion til Sociologisk metode*, Munksgaard, 1970, 227 s.

Vi har fået en oversigt over socialvidenskabelige dataindsamlings- og databehandlingsmetoder i denne bog. Hertil kommer en oversigt over attitude-målinger, sociometri, indholdsanalyse og social økologi.

Det er, som titlen antyder, en lærebog på det introducerende stade, navnlig i forbindelse med kvantitative sociologiske studier. Som sådan synes den at være helt i orden.

Margaret Stacey, *Methods of Social Research*, Cameron Press, London, 1969, 173 s., 20 sh.

Dette er en hæderlig og billig introduktion til grundlæggende dataindsamling og -behandling i

socialvidenskaben. Men nu har vi jo en dansk bog med samme indhold, så denne her er kun for folk, der hellere vil læse engelsk.

Peter Kelvin, *The Basis of Social Behaviour*, Holt Reinhart and Winston Ltd., London, 1969, 334 s.

Denne bog har undertitlen »En værdianalyse af social adfærd«. Det ligger i, at forfatteren anser det, man kunne kalde for ordnethed i social adfærd, som noget, der bygger på værdidomme. Baseret på dette socialpsykologiske synspunkt analyserer forfatteren attitudebegrebet, normbegrebet, rollebegrebet, magt- og statusbegrebet, lederskab og en række andre modeldannelser, som vi betjener os af, når vi beskriver social adfærd. Det er en fantastisk lærd bog med masser af detaljerede analyser. Det er vel navnlig en bog, der egner sig til studie-kredsbrug.

National Academy of Sciences, Social Science Research Council, *The Behavioural and Social Sciences, Outlook and Needs*, Prentice Hall, London, 1969, 320 s.

Dette er først og fremmest en amerikansk rapport om adfærdsvidenskab og socialvidenskabens stilling i dagens USA. Man føler trang til at citere de første linjer i denne lange undersøgelse, både af fagenes indhold og udvikling, og hvorledes de skal passes ind i det almindelige uddannelsessystem. Forfatterne siger: »We are living in social crises. There have been riots in our cities and in our universities. An unwanted war defies efforts to end it. Population expansion threatens to overwhelm our social institutions. Our advanced technology can destroy natural beauty and pollute the environment if we do not control its development and thus its effects.

Even while scientific progress in biology and medicine . . .«.

Sociale problemer ses måske bedst gennem sociale kriser. Spørgsmålet er, om en udvikling af adfærdsvidenskaberne og de sociale videnskaber kan bidrage til løsning af nogle af disse iagttagelige kriseagtige tilstande.

Der undersøges her 10 discipliner, der er mere eller mindre beliggende i samfundsvidenskab samt det, man kunne kalde for dette samlede heles større område. Der skal ikke gås i detaljer med denne del af studiet.

Derimod skal der nævnes nogle af de rekommendationer, rapporten kommer frem med.

For det første foreslås, at man giver sig til at udarbejde sociale indikatorer.

Dernæst ønskes der en årlig rapport om sociale forhold.

Der ønskes et nationalt datasystem, beskyttelse af anonymitet i sociale undersøgelser.

Endelig er man så ubeskeden at ville oprette en højskole for anvendt adfærdsvidenskab.

Det er klart, at der skal spyttes flere penge i området.

Der er flere interessante iagttagelser og analyser i bogen, både indenfor faget som sådant og dets placering i undervisningssystemet, og ikke mindst udviklingen indenfor begge disse områder.

Det er en bog for fagfolk.

Earnest J. Mosbaek, Herman O. Wold, et al., *Interdependent systems, structure and estimation*, North-Holland Publ. Comp., Amsterdam, 1970.

Interdependance hører til de fænomener, det er meget vanskeligt at forstå. Det er dog muligt, ved vi, at skabe artificielle situationer med gensidig påvirkning i systemsammenhæng. I dette studium har man navnlig anvendt Monte Carlo-teknik til at skabe de situationer, man har studeret. Det er så decideret en bog for den specialiserede specialist, men det er godt at man har udgivet disse forsøgsresultater; der arbejdes en del på analoge problemer her i landet.

E. S. Quade and W. I. Boucher, ed., *Systems Analysis and Policy Planning*, Elsevier Publ. Comp., Amsterdam, 1968, 453 s., Hfl. 47,50.

Denne fremstilling bærer undertitlen »Anvendelser indenfor forsvaret«. Det er ganske simpelt en anvendelse af forskellige former for systemmodeller på forsvarsproblematik. De mest generelle studier findes i Quade's introduktion omkring systemer, systemtyper og anvendelsen af systemmodeller.